

Gemeente : Oldambt
Plangebied : Bad Nieuweschans, gemeente Oldambt
Betreft : Tekstvoorstel bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid
Opsteller : Raymond Overkempe
Datum : 25 november 2019

In het kader van externe veiligheid heeft Veiligheidsregio Groningen de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid voor het plangebied 'Bad Nieuweschans' beoordeeld. De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid zijn relevant voor de ruimtelijke afweging (verantwoording groepsrisico). Daarnaast adviseren wij op basis van Wet veiligheidsregio's art. 2 en 3 over de brandweezorg binnen het plangebied.

Uit beoordeling van het omgevingsplan en verificering aan de Risicokaart en de Omgevingsverordening provincie Groningen blijkt dat in het plangebied sprake is van externe veiligheidsrisico's door diverse risicobronnen gelegen zowel in, als buiten het plangebied. Het betreft zowel inrichtingen, transportassen als buisleidingen.

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het om de mogelijkheden tot voorbereiding van de bestrijding en beperking van de omvang van een calamiteit. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om de bestrijdbaarheid goed te kunnen beoordelen, is gekeken naar:

- Bereikbaarheid van het plangebied en de risicobronnen;
- Bluswatervoorzieningen binnen het plangebied en nabij de risicobronnen.

De handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen B&B' (Veiligheidsregio Groningen, juli 2013) geldt als uitgangspunt voor de beoordeling van de bereikbaarheid en bluswatervoorziening.

Bereikbaarheid

Het plangebied en de risicobron zijn beoordeeld op de bereikbaarheid voor de hulpdiensten. Om te bepalen of de hulpdiensten tijdens een calamiteit voldoende snel kunnen optreden, is de opkomsttijd beoordeeld. Om te bepalen of het plangebied en de risicobron bovenwinds (met de windrichting mee) kunnen worden benaderd, is de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- Het plangebied is voor de hulpdiensten voldoende snel bereikbaar. Het plangebied is tevens in voldoende mate tweezijdig bereikbaar. Ook de afzonderlijke adressen binnen het plangebied kunnen over het algemeen goed worden bereikt.
- Het spoor is, vanwege de verhoogde ligging en het beperkt aantal verharde toegangen, slechts voor een deel bereikbaar voor hulpdiensten. Dit geeft beperkingen aan het snel en effectief bestrijden van incidenten op het spoor. De overige risicobronnen zijn over het algemeen goed bereikbaar.
- Het bestemmingsplan maakt nieuwbouw van woningen of bedrijven mogelijk. Een deel van het bedrijventerrein 'Bolwerck' ligt op dit moment nog braak. Niet in alle ontwikkelgebieden zijn op dit moment voldoende wegen aanwezig.
- Met de voorgenomen uitbreiding bij Fontana worden dieper op eigen terrein gebouwen geplaatst met verblijffuncties voor personen. In de huidige infrastructurele inrichting is de bereikbaarheid van deze gebouwen (mogelijk) nog niet geschikt gemaakt voor hulpverleningsvoertuigen.

Veiligheidsregio Groningen adviseert om te zorgen voor een goede bereikbaarheid in het plangebied. Dit door het plangebied in het kader van de geplande ontwikkeling te voorzien van een goede wegenstructuur. Verbetering van de bereikbaarheid van het spoortracé is wenselijk, maar dit valt buiten de reikwijdte van een bestemmingsplan

Bluswatervoorzieningen

Het plangebied en de risicobron zijn beoordeeld op de aanwezigheid en de beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen. Om te bepalen of de brandweer snel kan beschikken over voldoende bluswater, is de beschikbaarheid van zowel primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- In het grootste deel van het plangebied zijn voldoende primaire bluswatervoorzieningen aanwezig. In en nabij het plangebied bevinden zich verder secundaire bluswatervoorzieningen (Westerwoldse Aa en watergang aan de noordkant van de Deenseweg). Deze kunnen worden gebuikt voor het bestrijden van grote incidenten in het plangebied.
- Ter hoogte van een deel van het plangebied (bijvoorbeeld nieuw in te richten bedrijventerrein oostkant) zijn (nog) geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig.
- Langs de A7 en langs het spoortracé zijn nauwelijks bluswatervoorzieningen aanwezig. Voor het bestrijden van grote incidenten is daarom extra ondersteuning (groot watertransport) benodigd. Dit geeft beperkingen aan het snel en effectief bestrijden van incidenten ter hoogte van deze risicobronnen.
- Ter plaatse van het LPG-tankstation en het parkeerterrein langs de A7 zijn eveneens geen bluswatervoorzieningen aanwezig. Een incident met LPG of een andere gevaarlijk stof kan daarom niet effectief worden bestreden. Voor deze locatie is eerder geadviseerd om primaire bluswatervoorzieningen in de vorm van brandkranen bij te plaatsen.
- Met de voorgenomen uitbreiding bij Fontana worden dieper op het eigen terrein gebouwen geplaatst met verblijffuncties voor personen. De voorgenomen gebouwen zijn in de huidige situatie niet voorzien van adequate bluswatervoorziening. Wel beschikt Fontana over een secundaire bluswatervoorziening (vijver) die hiervoor, in overleg met de brandweer, geschikt kan worden gemaakt.

Veiligheidsregio Groningen adviseert om het bedrijventerrein, Fontana en andere locaties zonder bluswater in het kader van nieuwe ontwikkelingen te voorzien van adequate bluswatervoorzieningen. Dit in overleg met de veiligheidsregio. In deze samenhang wijst Veiligheidsregio Groningen ook op artikel 6.30 uit het Bouwbesluit 2012. Dit artikel stelt toereikende bluswatervoorziening voor een bouwwerk verplicht.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron, om zichzelf in veiligheid te brengen. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. Het is noodzakelijk dat mensen zich bewust zijn van de risico's en handelingsperspectieven. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval. Om de zelfredzaamheid van de aanwezige personen te beoordelen, is gekeken naar de volgende aspecten:

- Zelfredzaam vermogen;
- Mogelijkheden tot vluchten of schuilen;
- Alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen

Het plangebied is beoordeeld op de mate van zelfredzaamheid van personen. Hierbij is het fysieke vermogen beoordeeld, zoals geestelijke en/of lichamelijke beperkingen van groepen personen. Hieruit blijkt het volgende:

- Het bestemmingsplan maakt de realisatie van objecten mogelijk die specifiek bestemd zijn voor langdurig verblijf van groepen met een verminderde zelfredzaamheid (zoals kleine kinderen, zieken en ouderen). Het is belangrijk dat deze niet in de invloedsgebieden van risicobronnen worden geplaatst.
- Het bestemmingsplan maakt ook de combinatie van wonen en werken mogelijk. Ook hiervoor geldt dat realisatie van kwetsbare functies in de invloedsgebieden ongewenst is.

Veiligheidsregio Groningen adviseert om terughoudend te zijn in het toestaan van woningen in gebieden die vooral voor bedrijvigheid zijn bestemd. Daarnaast adviseert de veiligheidsregio u om kinderdagverblijven en vergelijkbare activiteiten expliciet uit te sluiten in de invloedsgebieden van de diverse risicobronnen.

Mogelijkheden tot vluchten of schuilen

Het plangebied is beoordeeld op de mogelijkheden voor het ontvluchten van de mogelijke rampgebieden. Hierbij zijn de vluchtmogelijkheden loodrecht van de risicobronnen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- Het plangebied biedt over het algemeen voldoende mogelijkheden voor het ontvluchten van de mogelijke rampgebieden.

- Delen van het plangebied liggen op dit moment braak. In de toekomst zijn hier ontwikkeling mogelijk is. Niet in alle ontwikkelgebieden zijn op dit moment voldoende wegen aanwezig.

Veiligheidsregio Groningen adviseert om te zorgen voor goede vluchtmogelijkheden in de omgeving van de diverse risicobronnen. Dit door het plangebied in het kader van de geplande ontwikkelingen te voorzien van een goede wegenstructuur.

Alarmeringsmogelijkheden

Het plangebied is beoordeeld op de mogelijkheden voor alarmering. Hieruit blijkt het volgende:

- Het plangebied ligt grotendeels binnen het sirenebereik van het bestaande WAS.
- Eind 2012 is NL-Alert geïntroduceerd. Met NL-Alert kan de overheid mensen in een rampgebied en in de directe omgeving van een (dreigende) noodsituatie met een tekstbericht informeren via de eigen mobiele telefoon. Daarnaast wordt in de toekomst bij grote rampen alarm geslagen via onder meer calamiteitenzenders, geluidswagens en sociale media. Hierdoor is een snelle alarmering in het hele plangebied mogelijk.

De Veiligheidsregio Groningen adviseert om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS netwerk te alarmeren maar ook op een andere wijze (NL-Alert, social media, televisie, radio, geluidswagen, enz.).

Conclusie

Ter plaatse van het plangebied 'Bad Nieuweschans' is sprake van externe veiligheidsrisico's door opslag, vervoer en verwerking van gevaarlijke stoffen. In en rondom het plangebied zijn diverse risicovolle inrichtingen en transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen aanwezig. Grote delen van het plangebied ligt binnen de invloedsgebieden van deze risicobronnen. Hierdoor is een verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk.

Veiligheidsregio adviseert om u om de volgende maatregelen te treffen:

- *te zorgen voor een goede bereikbaarheid in het plangebied. Dit door het plangebied in het kader van de geplande ontwikkeling te voorzien van een goede wegenstructuur.*
- *het bedrijventerrein en andere locaties zonder bluswater te voorzien van adequate bluswatervoorzieningen.*
- *woonfuncties zo weinig mogelijk toe te staan in gebieden die vooral voor bedrijvigheid zijn bestemd.*
- *kinderdagverblijven en vergelijkbare activiteiten expliciet uit te sluiten in de invloedsgebieden van risicobronnen.*
- *te zorgen voor goede vluchtmogelijkheden in de omgeving van de diverse risicobronnen.*
- *de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS netwerk te alarmeren maar ook op een andere wijze (NL-Alert, social media, televisie, radio, geluidswagen, enz.).*